

Pravila tržišta emisije CO2 omogućavaju državama članicama centralne i istočne Evrope da ulažu do 12 milijardi evra u proizvodnju energije iz uglja. S obzirom na to da predstavnici država članica EU treba da diskutuju o EU ETS ove srede, nova publikacija pod nazivom "Fosilna goriva se subvencionišu iz evropskog tržišta emisije CO2" predstavlja dodatni razlog za preispitivanje ove politike.

U skladu sa odredbom koja se navodi kao član 10c u sistemu trgovine emisijama, države članice sa nižim prihodima mogu dodeliti besplatna odobrenja za emisiju CO2 svojim proizvođačima električne energije do 2019.godine. Ovo je dozvoljeno pod uslovom da te države ulože novčanu vrednost ekvivalentnu izdatim odobrenjima u diversifikaciju i modernizaciju svojih energetske postrojenja.

Prema rečima Urske Trunk iz Carbon Market Watch, dosadašnja iskustva pokazuju da ova odredba ni približno nije rezultirala diversifikaciji energetske postrojenja u zemljama članicama sa nižim primanjima. Naprotiv, zadržava ih u proizvodnji koja podstiče CO2 emisiju i nesigurnim ulaganjima.

U 2013. godini, samo 10% investicija u skladu sa članom 10c bile su u vezi sa zelenim tehnologijama ili usmerene na diversifikaciju energetskog miksa. 90% preostalih investicija doprinele su unapređenju i modernizaciji postojeće infrastrukture (fosilna goriva) kao što se može videti na primeru Poljske i Češke Republike.

Nastavak politike besplatnih odobrenja za emisiju CO2 u suprotnosti je sa nastojanjima EU da odustane od fosilnih goriva, izjavila je Joanna Flisowska, koordinator za pitanja politike uglja u Climate Action Network Europe.

Pored podrške postrojenjima na ugalj, analiza država članica je pokazala i ostale nedostatke sistema, kao što je manjak ili potpuni nedostatak vremena za pribavljanje komentara javnosti u pogledu vladinih investicionih planova.

Markus Triling, koordinator za pitanja politike u CEE Bankwatch Network objasnio je da često nedostaju detaljne informacije o investicijama i trećim licima je veoma teško ako ne i nemoguće da steknu uvid u materiju. Ovo znatno otežava procenu isplativosti investicija i njihovu usaglašenost sa ciljevima EU u vezi čiste energije.

Uprkos bojazni civilnog društva da član 10c nije postigao željene efekte, predlog EU ETS za sledeći krug trgovanja i dalje sadrži mogućnost da zemlje članice sa nižim prihodima izdaju besplatna odobrenja za emisiju CO2 u svom energetskom sektoru.

Ursula Trunk je zaključila da donosioci odluka moraju obezbede da član 10c, umesto sredstva za podsticaj uglja postane alat za diversifikaciju energetskog miksa i preduzmu odlučne korake u pravcu rešavanja pitanja manjka energije i zavisnosti od uvoza u evropskim zemljama u razvoju.